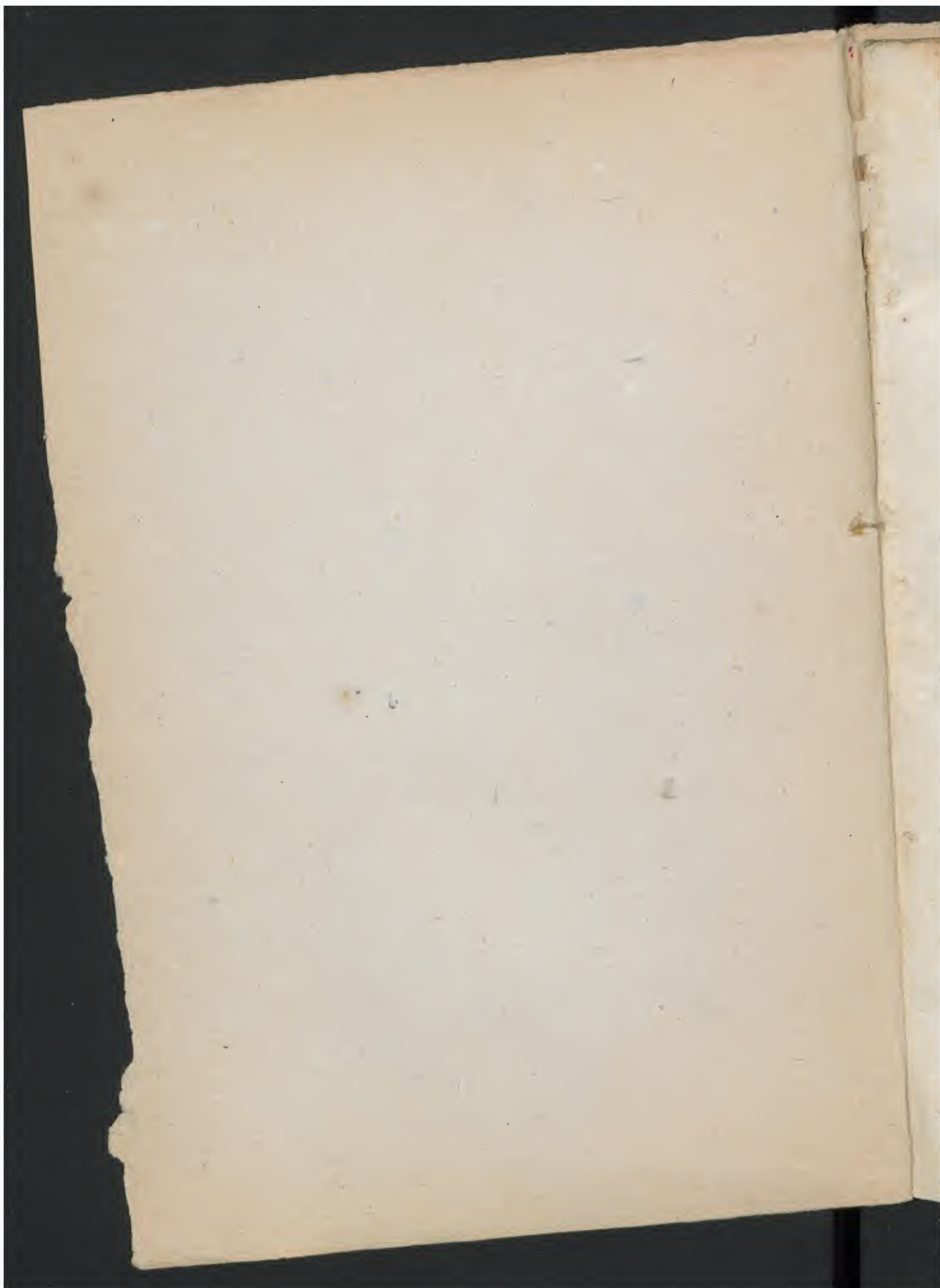

Journal
95.

95
166

~~PAMPHLET~~
~~1549~~

Missijue van sijn Princelyck
Excellencie

Anno. 1608.

1549

21

Mijnne Van sij e princelijck
 Excellentie Graeffe Maximilian de
 Nassau Commanier der Landen
 Generael vint de gherincende
 yfervintie / Gesonden aende Gheede
 Van voers yfervintie Jndata Van
 13. d. Octobris 1608.
 23. d.

[illegible]

So vbeigeren Outen Incommodities ende
swaericheden van Oorloghe die by dit geschrift
binen vnder gebruyte breed vintgemeten
vbordey / so te consideren dat Immer
better so alle de selue vint te staen ende
van Godt een goede vintcompste te verbaeghen
als in sijnder handen te vallen / volgen
den vnder regelt gonden dat een seker
Oorloghe better so als een onsekerre partij
ofte bestandt se. Dat als vnde verscheget
van dit tractaet aencompt / zijn onsemeringe
geensins. v. Enghen tot get Oorloghe te
raeden / vanner gh ander / mengset lein
in een vsterke vrede die vbelcke vbi
in dese gandelinge niet en comen bemercken
vint versacken dat alles wat etoe by
t'voor geschrift verhaelt vbordey alden
bestaet in idde vbordey / daer men onse
erachtend den stat vout land niet en
can verwincken mit so vbe redend / namently
dat men v. Enghen sijnst te beuogen tot
retracteren vande fundamentale resolutien
en beloften daer v dese gandelinge so
aengegien / t'vbelck on billick veroversaecht
om op t'effectieren van se. Dainige resolutien
vbeinich te conuen / Ten anderen om dat vbi

voelstey regel niet alleen strictely onderhouden
te gelyck by eeney jegelyk vicht by den gemey
die nu van contrari aduysen sijn, maar men
heeft vicht by alle, vlegon tegengespart den
gemey die den seluen regel volghen te sijn ingewo-
onden als sulcke: voor onduytighe en schadelike
lijden in onsen stat, en dat niet sulcke.
constantie dat men vicht d'intercessie van
keijzer, Koning van Franchryck, Engelandt,
Denmarcken, Polen, Prinsen des Rys
noch te van somanden anders eenige plaatsa
daer legen heeft lasten vinding, selff
niet d'intercessie van Coninginne van
Engelandt in Jaere. 1587. also die landen
geinfectert varen met periculose factien
also niemmen, Gutzden, Dementen, Grane,
Breda en Groeningen in sijnant gevecht
varen en d'ordinarise middelen van
lande. bomen in m. gulden te maent niet
vint en brachten se. Datmen noch liger
noch gescht noch d'inghe conde te velle.
brengen, en daeren bomen also d'ent te sijn
van vint d'ind. landen in groesche.
vraught geracht varen.

By d'Autoriteit des Conincs van Franchryck
en heestmely God. niet conney bercecht

Uorden in Jaere 1598. als het tractaat
tot Veruins vorder gestoten, niet tegenstaen
men velt sacht dat die vrede in vrucht rijck
getroffen zijn, de gansche last vant verloss
op dese Landen vallen sonde en dat onse
middelen ongelyck cleinder varen alsmen
en vby van onse macht ter zee noch geene
provene gedaen noch gesien en hadden dat
vby den Coninc van Spagme. Daermede
tot redenen condey brengen,

Maer sedert eenigen tijt her vart
geestmees beginnen voor te laen datmen
sonde. mogen handelen also die vjandt
zijne preken sie totte. heerschappe deser
Landen quiteren vorder. enen als offmen
hier voormael daerop niet en hadden
geleef. Doemly alle handelinge, ende
conditien vint sloot en alle vbaricheit
sonde. cesseren alsmen sich niet en begaff
sonder die registringe van vjandt sonder
veel andere. vbiegtige redenen hier toe
te langh om te. verhalen, siet voornamently
geconsideret geveest, dat simpel het
handelen pernicious vbar heu aensien dat
onzen stat inde alliancie van se veel

gesien hebben datmen niet gelijcke voorlagen
van goede ordre en verbeeteringe malecandey
heeft gebracht tot bestint van eerste trefmē
vonder beloften dat vorder exspiratie der
selue niet alleen / alles geselsmaet en
geconsenteert maer sich geestelick
sūde vbesey en dat naar enige bescreff
winge daer op genallen die sachtely selge
zijn redifficiltē dat tot noch toe die
minste resolutie veel vbeniger enich
effect op gōwelst zij comen niet anders
vermeiden dan datte noch veel min sūde
volgen indien die trefmē gestoken varen
indē veel vjckely op te lēten stant
vont die vjandt ons talen tijden niet
alleen gedimē den trefmē in gelijcke
en meender vrese en periclen stelen
can alsmy vns pscet by dit geschrift
te lēden maer sich insonderloft
raden vnt ganc van selue al vbanne
die vrese en periclen so veel meender
sullen vbesey als onse maect eljinder
en den vjandt groter georden zijn sal
sonder dat vjck enich vboord in dit
geschrift bevindē dat enige ordre
daerlegen so the gezien sal vorden

Overse sy zijn die middelste vant land
die zering met datmen enige quade
ofte onadelige conditien begeert ay te
nemen, begeren ons sile dat ghy eniden
v. stuck vatenmen by die onse
van v. vaderlandt by van v. sile
vilt onstel begeren vilt manly
die vaste recheeringe dat vilt
ghy eniden nu mit ay bedinckten
minmer meer verrijghen silt. Inde. ont
des alles t'vont verlatende beinley
v. eniden ghy mede. Et:

volgens v. l. inder goede resolution der gemeynen
kenneren des haren. S. dan siet veel
specieuse redenen by brengen en niet te min
bekennen dat sleggen vick veel vichtighe.
vaderredes diemen in vangen dat een spracht
liefhebber des vaderlands billick bevelen
vordt om zijn reden sleggen te vrenten
te meer vize de solme. haren Ambassadeurs
goud volcoment. hemisse. hebben comen van
aert van onser Stadt weste vant geme.
tusschen ons gepassant so doo zijn vize
s den veroversacht om ons contrair bedenken
v. l. inder, juist by vaderen mede te deilen
en den die. vorse occasie vbat omstan.
delijck als vize veel geboven zijn te
deduceren die instimes die vize hebben om
den raedt van haren Ambassadeurs niet
te volgen.

Es is nuoir dat van beginne deser Oorloghe.
wer een fundament van onser Stadt giden
ernarenstey en getrouwestey deser Landen
altijt so gehinden geboet Metten vianet
niet te handelen en dat vize sonder verdoest
van onser Stadt in geme handelungen condey
tredey vick schoon vbanneer vize alles dat
vize mochten begeren hadden mogen verovigen

leden die onderscheiden zijn in gesintgeiden,
voornemen en interesten so bestaen en
datmen onderscheide in ondersinge. Dient
geraeken en eenich artikel gestelt zijn tubelen
die eenly meer als die anderly betreffen
moeste, vint die meer denit overloeg
beschadicht zijn alsoe dander, datmen daer
denit soe comen te valley in contentien
faloufien en suspicien, en datmen als de
verlo bi gebreken van antwortseijt vunde.
Enne te versien geraeken sonde in
segeringe, en eintentely in onuerbinnely.
Derff en rine ofte emmerd elc anderly
tot eenel schandely reconciliatid dringen,
uermits die vjant onse disorde sien
altijt sude rugvartog galy en dat vbi
stigen eendrachtich bliuen, niet en sonde
comen gebreken vorden, gelijck denarentseijt
vande voorgaen handelinghe had geleert en
oft selme in dese handelinghe alreide, niet
gewoetsaem bewonden so can en ider vrit
het gepasserde. liegkeer vdelly daer so
vint onuerboegen geuueft dat alsoe schon
goede conditien gemact en gearrestert
varen de selme, doch bi veranderinge van
tiden en gelegentheden niet en sonde ondersonden
vorden tiden wemly en se selff aengingey
tubelen die vjant (sonde. de varenly)

Leften tinnij. 1607. gemeechsaem verusarda. En
by zyn acte van. 16. en september. 1607. in sulcker
weggey verstringerde datmen cleeren penney conde
datmen d' scone. van hem niet en hadde. te.
verbaegten / vanden grote sbaricheit vande.
te confereray van op te voers acte. In
handelinghe te treden / dan sinter 20. mien
by aduys. En Inductie van seeray Ambassadeur
sa vort vande voers representie affgeschey
datmen den 23. december. 1607. goet
genonden heeft in handelinghe te comen
sonder op te voers aggregatie. verder instancie
te doen mit dat de Provinciey mallelander
eendrachtey sprechtey. En ter gueder besnuy
besloffen dat int eerste articke van
handelinghe sa vbel van vrede als van
stilstandt vint druckel sonde. moeten
gestelt. En toegesaten vorder der landey
vrijheit. En dat den Coninc. van
Spangme. En Oerffherogey sijn niet en
pretendert. En sulce inder beste forme.
En by gebruecke vanden dat d' handelinghe
gebruecken. En het Oerlogel mit gemeene
maect heriat sonde vorder. meimende alpe.
mallelander vbel versuerst hebben den
dien mien sonder affstand van vj andt
pretensiey niet en sijn handelen. En by gebruecke
vanden gelijckel. En sonder schenninge
d'x loge vorder aemmeny.

Volgen tubelcke inde gandelinge van
vrede gecommen zijn so by een vande
articulen vande met ading van voor
heeren Ambassadeurs en bevestiginge van
beide partijeyen naar lange tractatieringe
en viner vberinghe van alle vberdey gemact
een formulier van 28 verclaringe tubelcke
mede brengt in wat voggay beide de
partijeyen also vich d'heeren Ambassadeurs
staren hebben dat de voorst erkentnisse
vander landen vrijheit en affstandt
van vijant pretensien bevrordte geschiden
also die solme sufficient en binnich sende
vberdey ingonden mede dat die renneciatiue
te de medich by een bespender artikel naeder
en inder bester forme sende vberdey gestelt

Waar vint dan bestoten vberdt dat die
meininge, standt en intentie van beide
partijeyen mit gaeder van heeren Ambassadeurs
achtijt geveest so dat die vberdey gestelt
inde voorst acte van 24de Aprilis 1672 mit
sufficient en vberdey om te deden die
pretensien van vijant maar dat die gestelt
moeste vberdey inder bester forme dat so van
geen tijtne ofte vberdey te vberdey en voor
haer en haer naemdelinge mit behoirley
renneciatiue en belofte van een eevigday dagan
vberdey die vrede voor eevig so op de
landen mit te pretenderen.

Naerdien nu dit artikel eens affgehandelt ende
geaccordeert is, so en behoeft in geen dispute
gestelt noch viel int geringste gebruyken te
worden van ziele. Op die voorst vrede
handelinge so lang gecontumiserende diensche
princen die wederzijden gesloten en toegestaan
zijn, en dat zoo vernichende. Provincien
Steden en Eeden vanden alre zijden vrient
seffo

Want by reinge Provincien ende Eeden
der selve en en daerom niet gebruyken
worden vintende zij vinnelich sijn tegen d'vst
Incommerenten te versterken malcanderen
belooft hebben so veel die handelinge van
vrede als van vrient aff te sijden, by
aldien niet d'voorst verclaringe in bester
forme niet en conde verrijgen en vint die
forme en mach nu niet gedispenterd worden
mitsien by voorst artikel die forme so
plemmelich als vint geaccordeert en
besloten is gebruyken vanden die forme.
nu wederom in dispute te vallen trecken
en so niet anders als die seninge en
tekenen te gelyc

Oock so veel tegen die dispute, die forme
belangen, vreesken twee resolutien diene
in dato day 30de Augustij genotecht. v
een resolutien vande Eerden Staten van
hollandt van 29de Julijnday dat d'vst

Die vrye. Day die vrye resolutie zijn genomen
als een verbandt diens tot voocomminge
van alle schenkingen die vrye vryheid
vande admissie sinder magen. Sprinkley vander
van aerstey voet. De vrye tot andere
menscheijden sinder vryheid sinder, dare
voor in dese gandelinge aldermeest stant
te vrye, sinder met vrye vrye dat die
geene die sinder algemeen de vrye
consent eenig sinder vrye de vrye van
vrye resolutie vrye vrye met sinder
gode. koning sinder met vrye vrye
so geaccordeert gae belofte te vrye sinder
gare en als de vrye zijn van alle
dispenstie te vrye, ende sinder die dare
vrye sinder magen comen te vrye als
vrye vande resolutie die tot gandelinge
van vrye sinder zijn genomen, en in
tegendael dat die vrye van vrye
competent die vrye die vrye te vrye
vrye by te vrye vrye sinder so vrye
vrye vrye vrye vrye vrye
resolutie te vrye, te vrye, oft
te vrye sinder en comen vrye vrye
met vrye.

Die vrye vrye vrye vrye vrye vrye
met gae fundament gode vrye vrye

tracday t'gome byt d'ffartient van vrede
handelinge. 70 toegestary vff seken die
vrede handelinge gebroeken 70 gemet
t'afstary van hare pretensien vpte landey
mit ander ey 70 dan die verclaringe van
eenderley sacket die inder selme forme toe
gesocht 70, soe vbel by t'renis als vrede.
En d'galme vich 70 beide genalley inder selme
forme gedary mit vorden die sely l'nydey
voet mit meer ey besbaert in eene reputatie
ofte substantie, vanner die gedary vordt
in t'renis dan inder vrede, soe dat indien
s'vns vildery accorderen die substantie vant
geme sij vns belooft En beide handelinge
van vrede toegestary gebedey, s' en sondey
sich aendie, vorden by sely l'nydey eend' goet
geuonden in geensins stooten En all t'geme
by sely l'nydey in voorgegemen vordt en
sij meer bedruefelen preteyken.

En en die vangeit te seggen so vordt
die vjandt d'vde allely gemindert, den
hoed van vns mit ydelle doctere. En
d'p'scrveney gaende vorden 70 dispute
en vnsichheit En vsegens 70 s'keninge
en alsoe eintely tot eene reconciliatie te
briengen, t'vbelet sijn eemich teicken 70
d'vde by aennancien dese handelinge heeft

beleijdt sonder vlt gadacht te hebben die vnsin
op dese landen te goeder trouwen te quiteren
gelijckmely by soe. velle. goede. admissen van
alle canten gebare segent so gebest
toelicht vns enmer billich achterdancien
behoort te genen en te beuogey van gely
andere formuleren te goey spreken / verbeest
datmen te formuleren mit en sonde vbeigterey
sonder die substantie vpreghen vbeide
toestaten / so vogen dat gemely dit selme
meer so dispen. trecht god. vby. vns danc
van meer moeten verbeest sonder en.
mit dese meer stand vastigheit vns
danc hegen vbeigey.

Wij vtrouwen vasten indien die gely
ambassaden van dese vns gelegentheit
vbe vbeigey geïnformiert gebest dat se
vns genen en sonder raeden om den
veranderinge vande fundamentale regulen
van vns regnering en van restituten en
vonden enmer vby malcanderen verbeest
hebben enmer te treden in dese handelinge
danc vns vby en vns vnder so. gely
hebben gescreit dit alles vbeigey te
brengen so dispen en vns danc te stellen
in gazaert van tebe. draecht en vnderganc
en dit om en te menen enmer stilstant

van veel faeray die se vbeinich inder vberelt
so gepraetifick gebruyt / En die de garen
Ambassaden selfs bekennen mit eigenstey
die redemly by hare &: aengeslegen, seer veel
baricgedey En incommenienten onderborp
te sijn, Soe dat alsoe apparent so den
dey selmely stil standt van eger als beter
conditie sonder vberdey, ten minst by so bruyt
truyffte dat de vjandt daer den in
beterey En vserckende staet sonde vberdey
gestelt, En nae expiratie van trefmes
meer voordel op ons hebben als sij
gedingren sulckey tijt van trefmes op
ons by openbare overlegde sullen comen
gebrinnen.

D'Antwoirt van Coningely En van hare
Gesanten mit gader die benesien die vby
van hare maht vntfangen hebben vblageren
ons billich tot allyn mogelen respecte
En danckbaerheit in allet gme dat in ons
vermogen vech derlyck En dencheden so
maer vby moeten sprecket sijn En op
hare goetsticheit En goede gemengentheit
volcomtely ons vtrouwen datst van ons
mit begenen sulckemely sonde mogely vstaen
anderse te vbesen Soe dat in dese mit
anderse valt te examineren dan oft dese

besmetten en conditien die ons vorday geproponeert
bedanck zijn datmen niet versackelijck
en vordelcay onse staten daerop sonda
commen sy onderhandeling.

Want indien die soe daermit benonden vordt
dat onse staten daer den sonda vallen
in verdrick en merckelijck actgeder so en
commen ons niet vdencken dat wij op onse
eigene conservatie letten vick wij t selme
mit dach sonder ons te vlyen tegely den
reid en schuldigen plicht sonda wij ons
lande veronden zijn, Et al voor allen
oprecht en dat is te vmmogen en sy die
coning en vdringen ons mit begheer
niet den haren ontfermt behouden
te. Dringely vick mit begheer ons
vinnid van garen moet verscheiden zijn
den dach dese deliberatie allen ons
en niemandt anders so in vmberey.

staende dan sint allen te delibereren offmen
mit vordelcay en versackelijck van
onse staten begheerisse en vbelnaden
van goede ingesetomen die daer voor
so vick hebben vleden sy handelinge
van langen stilstandt begheert te
vreden

Des Gmectt vns voor vns adnys datmen
begyndend en den sacht den die getrouwbichheit
dienmen elc ander by soe vact repletie.
en verbonden heeft belooft en daer op men
maelt ander eyghe. genraest mede. en
een sekeringe. te. vervorsacten den
inbreuck vant geme. vandracten in
besten / met en marc vbycten vant vsh
artel. byde. vrede. handelinge. vrede.
sonner amittgeit ten vnder sijden geacordeert
maet datmen die volgende befoert te.
gebben een verclaringe. van sonner amittgeit
gestelt met goede. clare. en geensins
vbesunnige. ofte. capitiens. dan mette.
seffde. voverde die int vvorst artiel
begrepen stant en datmen ten in
geme. handelinge. en befoert te comen
voor en al en die dertsefste tegen die
selve verclaringe. byden coninc van
spanje sellen hebben te. vbyge. gebract
so mit redemly voren vergaelt als die
geme. die vby aengesticht hebben op
elc artiel vant discors der, vvorst
geray. Ambassaden. gien meny gely
versoncken dat ghi enjden dat op lottay

[illegible]

na
cy
ur
tunc

ay
ay
ay